

ANALIZA POTENCJALNEGO WPLYWU pUPUL NA ŚRODOWISKO

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Dotyczy: Opracowania zadania pt.: „*Wykonanie uproszczonych planów urządzenia lasu wraz z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko projektów planów dla których wymagane będzie przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla lasów stanowiących własność osób fizycznych - o ogólnej powierzchni 389,30 ha, położonych na terenie powiatu leskiego.*” wg umowy nr GN.II.273.18.2024 z dnia 07.06.2024 r.

W związku z art. 46 i 47 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112) (później ustawa, ustawa ooś) po przeprowadzeniu wnikliwej analizy potencjalnego wyznaczenia ram dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przez Uproszczone Plany Urządzenia Lasów (dalej UPUL) **Starosta podejmuje decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.**

Uzasadnienie

Dokonano analizy zapisów założeń do zabiegów zaplanowanych w poszczególnych projektach uproszczonych planów urządzenia lasu (dalej pUPUL) dla następujących obrębów geodezyjnych:

Nazwa Gminy	Nr obr. Ewid.	Nazwa obr. Ewid.	Pow. użytków Ls w ha
Lesko Miasto	0001	Lesko	9,5496
Lesko Miasto	0003	LESKO-WOLA POSTOŁOWA	9,1483
Lesko Obszar wiejski	0001	BACHLAWA	15,0016
Lesko Obszar wiejski	0002	BEZMIECHOWA DOLNA	15,3724
Lesko Obszar wiejski	0003	BEZMIECHOWA GÓRNA	47,6516
Lesko Obszar wiejski	0004	DZIURDZIÓW	31,3844
Lesko Obszar wiejski	0005	GLINNE	13,9223
Lesko Obszar wiejski	0006	HOCZEW	24,8467
Lesko Obszar wiejski	0007	HUZELE	51,5209
Lesko Obszar wiejski	0008	JANKOWCE	67,1461
Lesko Obszar wiejski	0009	ŁĄCZKI	0,42
Lesko Obszar wiejski	0010	ŁUKAWICA	0,39
Lesko Obszar wiejski	0011	MANASTERZEC	35,5907
Lesko Obszar wiejski	0012	POSTOŁÓW	1,9006
Lesko Obszar wiejski	0013	ŚREDNIA WIEŚ	70,4783
Lesko Obszar wiejski	0014	WEREMIEŃ	6,5721
Razem			400,8956

Poddaje się w wątpliwość konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ opracowanie UPUL jest obowiązkiem wynikającym z ustawy o lasach. Proces opracowania UPUL jest długoterminowym, łączącym w sobie wielopoziomowość zadań, konsultacje społeczne oraz angażującym duże środki finansowe po stronie powiatu. Ustawodawca nie przewidział także rozwiązań alternatywnych dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej inaczej niż na podstawie UPUL. Procedura związana z wyłożeniami zaznajamia właścicieli lasów z ich prawami i obowiązkami związanymi z zatwierdzeniem na okres dziesięciolecia uproszczonych planów urządzenia lasów. Ponadto właściwy terytorialnie nadleśniczy wyraża opinię dotyczącą poprawności projektów UPUL. Wypracowany w tym procesie kompromis pomiędzy potrzebami drzewostanów, prowadzeniem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, potrzebami ochrony środowiska, potrzebami materialnymi właścicieli lasów jest w

ocenie Starosty wystarczającym, aby zatwierdzić projekty Uproszczonych Planów UL. **Należy również zauważyć, że żadna z zaplanowanych prac nie jest przedsięwzięciem lecz zabiegiem i odnosi się do stanu już istniejącego.** Planowanie nie zmienia w żaden sposób struktury własności działek, nie jest związana z planowaniem inwestycji, czy też rozbudowy jakiegokolwiek infrastruktury. Wszystkie planowane do wykonania prace stosowane są od setek lat i stanowią naturalny element w lasach gospodarczych gruntów prywatnych. Ponadto rozdrobnienie działek, ilość wydziełów, dostosowanie zabiegów do celów ochrony powierzchniowych form ochrony przyrody oraz charakter zaplanowanych zabiegów sprawiają, że UPUL nie spowodują wyznaczenia ram dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. **Wobec powyższego w/w dokumenty nie mogą zostać zakwalifikowane do art. 46 pkt 2** ustawy ooś, choć spełniają pierwsze dwa kryteria tj. są projektami z dziedziny leśnictwa oraz są opracowywane i przyjmowane przez organy administracji. W toku analizy ustalono, jak wskazano powyżej, że nie jest spełniony trzeci warunek jakim jest wyznaczanie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Proces analizy

Mając jednak na uwadze proces odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, opisany w ust. 3 art. 48 ustawy ooś przy przeprowadzonej analizie potencjalnego wyznaczenia ram dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przez Uprozczone Plany Urządzenia Lasów, uzasadnione zostają uwarunkowania zawarte art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska, oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112).

Uzasadnienie wg art. 49 w/w ustawy ooś

1) Charakter działań przewidzianych w dokumentach:

a) Uproszczony Plan Urządzenia Lasu jest podstawowym narzędziem techniczno-prawnym do prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach leśnych osób fizycznych i wspólnot gruntowych, prowadzi do zachowania i ochrony lasów oraz środowiska przyrodniczego w wielu płaszczyznach. Przedmiotowe projekty planów nie ustalają ram dla późniejszej realizacji żadnych przedsięwzięć, a po okresie obowiązywania uproszczonego planu urządzenia lasu czyli po dziesięcioleciu, zostanie opracowany nowy projekt planu, niosący ze sobą te same cele czyli zachowanie i ochrona lasów. Wójt stwierdza, że poszczególne projekty dokumentów dotyczą obszaru jednego obrębu, jednej gminy.

b) dokument jest powiązany z Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego, które przeznaczają grunty leśne do produkcji leśnej. Przedmiotowe opracowania i zabiegi w nich zaplanowane stanowią integralną część całej gospodarki leśnej w kraju co umożliwia prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

c) projektowany dokument jest przydatny w uwzględnianiu aspektów środowiskowych, ponieważ inwentaryzuje aktualny stan lasu na gruncie oraz wskazuje kierunki działań gospodarczych i zapobiegawczych, w celu zachowania trwałości lasu jako całego ekosystemu, w szczególności:

- wskazuje drzewostany niedostosowane do siedliska i przewiduje działania, dążące do uzyskania składu zgodnego z siedliskiem,
- wskazuje drzewostany wymagające podjęcia pilnych prac pielęgnacyjnych w celu uniknięcia klęsk,
- wskazuje drzewostany negatywne np. o niskim zadrzewieniu i zwarciu, zaatakowane przez czynniki chorobowe, o istotnych szkodach od zwierzyny i przeznaczają te drzewostany do przebudowy z zastosowaniem cięć sanitarnych i hodowli (melioracje agrotechniczne, dolesienia, pielęgnacje, czyszczenia) lub rębni.

d) dokument jest silnie powiązany z problemami dotyczącymi ochrony środowiska ponieważ gospodarka leśna oparta na zasadach ekologicznych, której głównym, długotrwałym celem, jest zachowanie trwałości lasu i ciągłości spełniania wszystkich jego funkcji. Stanowi narzędzie wspierania zrównoważonego rozwoju z jednoczesnym zachowaniem bądź przywracaniem i odtwarzaniem najważniejszych zasobów środowiska przyrodniczego.

2) Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko a w szczególności:

a) oddziaływanie zaplanowanych zabiegów może spowodować krótkotrwałe, przejściowe zmiany w niektórych elementach ekosystemu jednak ekosystemy leśne charakteryzują się znacznymi możliwościami naturalnej regeneracji. W dłuższym aspekcie czasowym, zabiegi (rębnie złożone oraz cięcia pielęgnacyjne) wpłyną na poprawę zdrowotności, stanu sanitarnego, składu gatunkowego, bioróżnorodności, struktury piętrowej, wielkości biomasy i innych elementów. Luki powstałe po wycięciu drzew szybko są zapełniane przez młode pokolenie lasu (zaplanowane odnowienie), a często poprzez cięcia odsłania się już istniejące młode pokolenie lasu, które przy większym dostępie światła zaczyna bujnie rosnąć,

b) działań skumulowanych i transgranicznych nie przewiduje się,

c) brak przewidywanych negatywnych skutków dla zdrowia ludzi oraz zagrożeń środowiska leśnego i terenów przyległych, ze względu niewielki rozmiar i charakter prac leśnych, prowadzących do trwałego zachowania lasu na

gruncie,

3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) lasy objęte projektem planu nie zostaną narażone na oddziaływanie związane z intensywnym wykorzystaniem terenu w związku z niewielkim zakresem i charakterem zaprojektowanych w planie zadań, przyporządkowanych do dużej liczby wydzieleń, dotyczących tylko gruntów leśnych. Z dostępnych informacji na omawianym terenie leśnym nie stwierdza się szczególnie cennych obszarów o właściwościach naturalnych czy istotnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego. Niemniej jednak teren objęty planowaniem gospodarczym może być terenem atrakcyjnym turystycznie i krajobrazowo, a plan będzie narzędziem do zachowania tych funkcji lasu,

b) z ogólnodostępnych źródeł (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/oraz> <https://www.gov.pl/web/rdos-rzeszow> i <http://crfop.gdos.gov.pl>) stwierdzamy, że na gruntach ujętych w p UPUL w granicach administracyjnych Gminy stwierdzono występowanie powierzchniowych form ochrony przyrody.

Oznaczenie FOP	Nazwa i/lub kod FOP	Powierzchnia graficzna FOP w ha	Sumaryczna powierzchnia całych wydzieleń w obrębie FOP w ha	Udział %
N2000 OSO	PLB180003 Góry Słonne	55056	156,3466	0,28
N2000 SOO	PLH180013 Os. Góry Słonne	46060	126,7269	0,28
OB KRAJ	Wschodniobeskidzki OCHK	99911	224,2911	0,22
PARK KRAJ	PK Gór Słonnych	56188	157,9066	0,28

We wszystkich projektach UPUL zabiegi zaplanowano w taki sposób, aby dostosować je do wymagań przepisów prawa (ustawa o lasach, rozporządzenie MŚ) oraz celów ochronnych wymienionych wyżej obszarów chronionych. Wszystkie prace zaplanowane zostały zgodnie z obowiązującym prawem, instrukcjami i wytycznymi w dziedzinie zarządzania lasów. W związku z tym, że planowa gospodarka leśna kształtowała się przez dziesięciolecia nie zachodzą przesłanki aby spodziewać się, że zaplanowane zabiegi mogłyby wpłynąć negatywnie na jakiegokolwiek formy ochrony przyrody.

Wyżej wymienione Obszary Natura 2000 to specjalne obszary ochrony ptaków oraz siedlisk. W UPUL nie planuje się żadnych zabiegów związanych z zalesianiem powierzchni nieleśnych, na których mogą znajdować się cenne płaty siedlisk np. łąkowych, torfowiskowych. Cenne przyrodniczo zespoły roślinne mogące potencjalnie występować na omawianym terenie to zbiorowiska typowo leśne. Zaproponowane w UPUL zabiegi mają na celu utrzymanie trwałości lasu, w zbliżonej do naturalnej formie, a co za tym idzie zachowanie oraz poprawę warunków bytowych wskazanych populacji ptaków ich siedlisk oraz poprawę stanu zachowania i stanu sanitarnego siedlisk przyrodniczych oraz roślin. W PZO dla PLB180003 Góry Słonne **nieplanowana** gospodarka leśna na gruntach prywatnych może negatywnie oddziaływać na obiekt ochrony. Ponadto do działań ochronnych zaliczono uwzględnienie w UPUL zasad zrównoważonej gospodarki leśnej. W projektach uproszczonych planów urządzenia lasów został umieszczony punkt pt. „**Ochrona przyrody**”, gdzie opisane zostały pokrótce możliwe do wykonania, najważniejsze wytyczne do prowadzenia gospodarki leśnej, m.in.: *Właściwy termin realizacji planu pozyskania użytków rębnych i przedrębnych przypada na okres od 16 października do końca lutego, czyli poza pełnią okresu lęgowego ptaków; Pozostawianie w lasach drzew o imponujących wymiarach; Zachować drzewa dziuplaste i martwe w celu ochrony miejsc lęgowych dzięciołów; Dążyć do pozostawienia od 3-5 martwych drzew na 1 ha uwzględniając stan sanitarny lasu; Przy prowadzeniu prac leśnych, gdy zachodzi potrzeba wyznaczania szlaków zrywkowych udostępniających las, wyznaczać je w taki sposób, który spowoduje przemyślane poruszanie się po drzewostanie, ograniczając niszczenie gleby, roślin runa i kaleczenie drzew. Ważnym jest, aby po zakończeniu prac szlaki zrywkowe zabezpieczyć przed erozją gruntu i przekształcaniem w rynny odprowadzające wodę*. Wpisano również występujące w danym projekcie formy ochrony przyrody. We wszystkich operatach wpisano następującą informację:

"We wszystkich pracach prowadzonych w oparciu o UPUL stosować zapisy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. z 2023 r., poz. 672)."

Ponadto:

Na właścicielu lasu, niestanowiącego własności Skarbu Państwa, spoczywa prawem nakazany obowiązek prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej według uproszczonego planu urządzenia lasu (art. 7 ust. 1 ustawy o lasach).

Zgodnie z ustawą o lasach starosta zatwierdza projekty uproszczonych planów urządzenia lasów (art. 22 ust. 2), a także nadzoruje wykonanie zadań określonych w uproszczonych planach urządzenia lasów (art. 22 ust. 5)

Ponadto nie przewiduje się zastosowania rozwiązań alternatywnych (brak ustawowy) rozwiązań dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej na gruntach należących do osób fizycznych.

Reasumując, w projektach uproszczonych planów urządzenia lasu nie zakłada się żadnych przedsięwzięć

mogących znacząco oddziaływać na środowisko (wylesień, zalesień, czy też inwestycji), w związku z powyższym zatwierdzenie projektów UPUL nie spowoduje wyznaczenia ram dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko a co za tym idzie nie spowodują negatywnego oddziaływania na środowisko w tym na zdrowie i życie ludzi.

Sentencja

Ponieważ nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 46 i 47, a co za tym idzie nie ma odniesienia do ust. 2 art. 48, Starosta jako organ opracowujący dokument bez opinii organów wymienionych w art. 57 i 58 ustawy, podejmuje decyzję w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia SOONS.

Z poważaniem

STAROSTA
Wojciech Stelmach